

Pauliui Skirmantui pasiekus miestą, diena ėjo vis gražyn. Balandžio pabaiga, o jau savaitė, kai laikosi +18.

Jo vyšninis „aštuntukas“ paršvilpė nuo Žarėnų. Paprastai iš Rietavo turgaus grįždavo pro Plungę, bet šiandien ta kryptimi traukė kaip niekada daug mašinų, todėl šoko į Žemaičių plentą ir, padaręs šioją tokį lankstą, įlėkė į miestą. Ties muziejumi sumažino greitį. Žinojo, kad dailės technikumui tarpuvartėje dažnai įsigudrina tykoti autoinspektoriai. Jie automobilių perpardavinėtojai – tikras peilis. Vos kas, ir kerta. Už greitį. Už diržus. Šįkart – tuščia. Matyt, renkasi kapeikėles kur nors užmiestyje. Pakeitus žieminės padangas vasarinėmis, daugeliui magą išbandyti variklio galingumą, todėl inspektoriai vos spėja šaudyti radarais.

Miesto asfaltas pamažu blukino paplentės vaizdus. Pažliugę, juodų provėžų suraižyti laukai. Degančios pernykštės žolės kvapas. Perregimi miškai ir tarsi statulos medžiai, pumpurų tamsoje slepiantys gyvybę. Važiavo 150 kilometrų per valandą greičiu, bet paukščių trelės pasivydavo ir nesiliovė skambėti ausyse. O mieste, išsikuopusiame žiemos purvą, pavasario dvelksmas visai kitoks. Tirštas lyg sirupas. Žaluma čia menkai jaudino. Giedras dangus ir saulės nuauksinti mūrai taip pat širdies neužkabino. Širdies, kurion palengva atsėlino geismas. Štai iš kur tas saldumas. Norisi siausti kaip aštuoniolikmečiui, kai sužinojęs, jog kažkuriame miesto gale atsirado nekokios reputacijos mergina, mesdavosi jos pėdsakais. Medžiodavo tol, kol „patvarkydavo“. Vienintelis minusas, kad būdavo septintas ar keturioliktas, ją pamylėjęs, tad „chebros“ akyse autoritetas tešokteldavo per nykščio nagą. Užtat stovėdamas ant restorano laiptų ir išgirdęs saviškius minint palaidos mergužėlės vardą, galėdavo abejingu balsu numykti: „A, toji... Žinau, patvarkiau prieš mėnesį. Nieko tokia, bet yra geresnių...“

Dabar kitaip. Kai vedi, su laiku pasidaro striuka. Suprantama, mažame miestelyje į žmonas imi tokią, kurios niekas pirštais nebado, bet galų gale ji pati dėl tos pačios priežasties pradeda tave persekioti. Ypač pavasariais. Persekioja kaip gyvatė, todėl šiokių tokių pergalių skaičius katastrofiškai mažėja leidžiant vakarus po durų užraktais.

Atšilus orams, žmonės renkasi lengvesnius apdarus. Paulius tikėjo, kad, išlaisvindamas kūną nuo žiemiškos vilnos ir kojinių kaprono, neišvengiamai išlaisvini jį ir mintyse. Į vakarą mieste prasideda neįdegusių blauzdų, tarsi iš po antklodės išlindusių kojų paradas. Jam vadovauja tokie kaip jis. Sėdintys prie „krūtos tačkos“ vairo ir vien dėl to turintys teisę rinktis.

Blykčiodamas sodriu raudoni, „aštuntukas“ įsuko į Respublikos gatvę. Paulius pravėrė langą iki galo. Taip geriau. Užplėšė muziką visu garsu. Užsidėjo saulės akinius. Geras dalykas. Išbandytas. Kai šalia oriai kiurkso žmona, visada akis slepia po tamsiais stiklais. Kas susigaudys – į dangų žiūri ar į panas, šlifuojančias šaligatvį? Avelė nebiliauna ir vilkiškas smalsumas patenkintas. Juk neduokdie, išlįs kokia nauja biksa, šypsosis tau, o tu pravažiuosi nepastebėjęs siunčiamo signalo. Kol atsigirs iš chebros, kad tavimi domisi,

žiūrėk, visi Naujamiesčio čigonai ją bus perkrušę.

Atsainiai išsidrėbęs sėdynėje, „aštuntuko“ vairuotojas tingiai ginė automobilį centrine miesto gatve. Nepasukdamas galvos nužiūrinėjo marširuojančius praeivius. Domėjosi tik kojomis. Švytuojančiomis lyg spidometro rodyklė, kai, grūsdamas bėgius, per kelias sekundes su grobiu sprunki iš miesto. Ne ką tepamatė. Nėra ko norėti – sekmadienis, pats vidurdienis. Ilsisi po šeštadienio. Štai savo kuodą iškilmingai pranešė Irka. Kol buvo „malalietka“ – nieko. Dabar josios veidelis po ilgų gastrolių – lyg šaligatvio plytelė. Dažas ant dažo, bet neišraiškingas. Krūtinė kaip lenta, o savo figūra nebent stulpą nurungtų.

Prie Karininkų namų išvydo bežygiuojančias „lakštingalines“. Vilma didžioji ir Vilma mažoji. Gyvos karikatūros. Viena aukšta it kartis, kita mažiukė barsuko žandais. Sijonai – sprindžio ilgumo, bet kas iš to?

Skverelyje prie restorano ant suoliuko sėdėjo Beždžionėlė. Kaip visada, savo vietoje. Simpatiška, bet plepumu gąsdinanti visą miestą. Irgi – tik iš bado. Ne, matyt, be vakaro naujų veidų neišvys. O gal išvis geriau duotis į Klaipėdą, ten tai jau tikrai ką nors pakabins, ir žmona nieko nesužinos...

Paulius atsitokėjo, kai jo „aštuntuką“ aplenkė maršrutinis ikarusas. Pirmas numeris. Jis pilnas pajudėjo jau nuo „Draugystės“ sodų, kur pavasariais darbai virte verda, ir jam pasivaideno, jog pro galinį langą spoksantys keleiviai žiūri į jį kaip į paskutinį dykaduonį. Susinervinęs smagiu trūktelėjimu aplenkė linguojančią geltoną daržinę. Pasileido gatve žemyn. Pristabdė išvydęs jaunutę merginą besiplaikstančiais plaukais. Grakšti, gyvatė. Ir klubus kraipo kaip ant padėklo. Bet piemenė. Kažin ar turi šešiolika.

Turgaus aikštėje Pauliaus laukė dar didesnis nusivylimas. Vos privairavo automobilį arčiau šaligatvio, kuriuo žingsniavo dailaus užpakaliuko savininkė, pro ilgo sijono skeltuką mėčiodama gundantį blauzdos nuogumą, ji atsisuko. Sviedė įžūlų žvilgsnį į vos rėpliojantį ir garsiai muziką transliuojantį „aštuntuką“.

Silva, žmonos draugė, su kuria lojasi ant kiekvieno kampo! Tai išsidūrė. Persidažė plaukus, ir nepažino. Skubiai išjungė magnetofoną. Iškišo galvą iš salono ir slėpdamas sumišimą paklausė:

- Gal netyčia matei kur manąją?..
- Mačiau, - netikėtai tarė ji nelėtindama žingsnio, - sėdi „Bangelėje“.
- „Bangelėje“? Su kuo?
- Su kavalieriais.

Ji kreivai šyptelėjo. Lyg permačiusi tikrąją užkalbinimo priežastį. Apskritai buvo šlykštinė, kaip ir kitos žmonos draugės, pranešinėjančios visas jo „aštuntuko“ stoteles.

Padėkojęs Paulius pavyzdinai nuvairavo automobilį iki Mažosios bažnytėlės ir apsisukęs normaliu greičiu nuskriejo iki restorano. Pirmame jo aukšte ir buvo įsikūrusi kavinė-baras „Bangelė“, nuolatinė jaunimo susibūrimo vieta. Ant plačių laiptų susitiko Stiortą. Neįprasta pravardė. Buvo pamišęs dėl škotų dainininko Rodo Stewarto, tad „chebra“ netruko jį patį pakrikštyti Stiortu, ir šis noriai atsiliepdavo taip šaukiamas.

- O, Skirma!.. - šūktelėjo jis jau įkaušęs. - Kaip turgus? Prakalei?..

Paulius spustelėjo jo smulkutį delną.

- Davė arbatpinigių, viskas gerai, - nervingai pakratė automobilio raktelius. - Sakė, bare sėdi mano žmona, nematei?

- Sėdi, sėdi... Vyšnių likerį su kažkokia drauge kvasina. Turi cigaretę?

Paulius atkišo pakelį.

- Paimsiu dvi. O gal tris?..

- Imk visas, mašinoje turiu dar, - skubinosi Paulius. - Seniai ji „Bangelėje“?

- Ką aš žinau? Kai atėjau, ji jau buvo.

Jis nuo pat ankstyvo ryto stumdosi po turgų, o žmona, pametusi vaiką, valkiojasi po barus! Tik pramogos galvoje.

Į kavinę Paulius, kurio visas miestas kitaip kaip Skirma nevadino, įšovė kaip spyruoklė. Taip ir galvojo. Prie baro tuščia. Vienui vienas staliukas užsėstas. Pačiame kampe. Žmona, o šalia jos Diana. Kaimynė. Dievaži, negalėtų namuose, virtuvėje, sėdėti? Ne. Į barą, visiems ant akių! Šustriausios panos mieste.

Žmona iš tolo ėmė rodyti dantis. Nors buvo apkūnoka, bet turėjo gražiausias akis mieste. Skirmą jos pasitiko šaltai.

- Ką čia veiki? - žengdamas artyn paklausė. - Baliavoji?..

- Man sekmadienis - poilsio diena.

- Poilsio! O kur Kristupas?

- Mama pasiėmė.

- Netrink, pati vaiką jai įkišai! Davai, judinkis, - nužvelgė apypilnius kavos puodelius ir sklidiną taureles, - ir virink namo.

Ji ir toliau šypsojosi. Tiek jam, tiek draugei, kuri iš to nesmagumo sėdėjo nuleidusi galvą, bet atrodė, kad randa jėgų šypsotis. Skirmą lyg kas už liežuvio patempė:

- Ir staigiai! Viena koja čia, kita ten!.. Man baigsi vieną sykį vadalogis!

- Pats tu vadala! - rėžė žmona. - Geriau pasakyk, kur tą vakarą trankeisi su ta pardavėja?

- Kokia pardavėja? - nejučia išraudo Skirma. Nustoję žvangčioti rakteliais. Stengėsi nemirksėti.

- O su ta, iš Viešvėnų! Manei, nieko nesužinosiu? - suspigino didelėmis akimis. Kadaisė svaiginęs mēlis buvo įkaitęs iki skausmo, ir Skirma, bėgdamas nuo to kiaurai veriančio žvilgsnio, prisėdo prie kito staliuko.

- Kokia pardavėja? - pakartojo dusliu balsu. - Ką tu čia nusišneki!

- Yra kas matė, kaip ji prie Autotransporto įsėdo į tavo mašiną.

- Kada?

- Praėjusį šeštadienį.

- Nu čia bajeris! - rimtai susimąstė jis, ir staiga jo veide kažkas prabudo. - A, štai kas! Prisiminiau... Mindei visam vakarui buvau davęs mašiną.

- Ką čia trini!.. Jis nė teisių neturi.

- Bet vairuoti moka.

Palengva aistros aprimo. Skirma melavo. Jis pagriebė tą tranzuojančią pardavėją, atliekančią praktiką rajono kooperatyvo parduotuvėje. Buvo nusižiūrėjęs. Gera, bestija. Liemeninga, ir didele krūtine. Kaip žmona, bet neįkyrėjusi iki gyvo kaulo. Tiesa, nieko nepešė. Laužėsi. Dūsavo lyg vienuolė. Vis namai, namai, kartojo gal tėvų bijodama, todėl, po meilių įkalbinėjimų nugėrusi pusę butelio šampano, nuo tvenkinio per daržus nupūtė namo. Bet telefoną paliko. Velnias, reikia tą popiergalį išmesti, kol žmona nerado...

Skirma iš padilbų dėbelėjo į žmoną. Ji sėdėjo parėmusi smakrą sunertomis plaštakomis. Ant kiekvieno pirštuko po žiedelį. Apie kažką šnekučiausi su drauge. Dvi raukšlės lūpų kamučiuose. Ironiška grimasa. Matyt, nepatikėjo jo versija, bet ar įmanoma rasti teisybę? Jei tai būtų taip lengva, oi kiek šeimų išsiskirtų ar bent gerai snukius išsitalžytų.

Ir jis atsargiai įsiterpė į draugių pokalbį:

- Rūta, būk gera, eik namo. Nenoriu, kad tu čia trintumeisi.

Jokio atsako.

- Na, Rūtka, girdi? Nupirksiu šampano, važiuojam namo, ten pasėdėsite...

- Tau tik šampanas galvoje, - įgėlė ji. - Aš dar pabūsiu čia. Trečią valandą einu pas kirpėją, susitariau, kad priims. O pinigų galėtumei duoti. Žiūrėk, - ji atkišo koją. - Nauji bateliai, pažadėjau šiandien atnešti pinigus. Dianai buvo per dideli, o man kaip tik. Juk gražūs, tiesa?

Skirma nuleido akis. Laivelio formos aukštakulniai su dailia sagtele prie kulnies. Gal nieko, bet štai kojos...

- Kiek? - ėmė jis graibstyti po kišenes.

- Šimtas žalių, kaip visada, - nė nemirktelėjo ji.

- Ot sūdas... Kaip kokia šimtakoje. Batai ir batai! Aš tiek neuždirbu.

Tėškė šimtinę ant stalo ir atsistojo. Vėl užkliuvo kojos:

- Ir galėtum nesivalkstyti tokiomis trumpomis suknelėmis. Visa šikna matosi.

- Ačiū už komplimentą, mielas vyreli.

- Atsiknisk!

Skirma nežinojo - išsiskyrė piktuojų ar gražiuojų? Tiesiog viešoje vietoje su žmona geriau nesusitikti. Lyg kas pakeistų ją - darosi nesukalbama ir vaidina prieš drauges. Jei ne tas šeštadienis ir toji Viešvėnų gražuolė, sėdėtų dabar mašinoje kaip pabučiuota. Iš apmaudo Skirma sukando dantis. Anoks ten malonumas, kai kas tik nori apžiūrinėja žmoną. Ir dar girtą. Pavydas? Na ir kas! Jis ją išlaiko, todėl turi elgtis padoriai. Turi klausyti.

Po vestibulio vėsos diena atrodė dar šiltesnė. Gatve plaukė marga minia, o viršum jos didingai baltavo Katedros mūrai. Jam pasirodė, kad Stortas kaip tik ir žiūri į šventovės kupolą. Šukuosena *a la* Holderis: priekyje plaukai nurėžti be jokių ceremonijų, o užpakalyje beveik skriauznus pečius siekia. Raudoni tarsi varis. Strazdanotas snukelis, tipišką amerikietis. Be perstojo gliudė saulėgražas. Matyt, išprašė iš kokio vaikigalio.

- Duok siemkų.

Stortas įbėrė į atkištą Skirmos saują. Kelias. Lyg pajuokai.

- Davai, nesiderk! - užriko šis.

Tada atseikėjo dosniai. Valandėlę abu tylėdami lukšteno.

- Kaip liga, - sumurmėjo Paulius, - mai šunys! - ir šveitė saulėgražas į šiukšlių dėžę. Stortas dirstelėjo ir vėl akimis įkopė į Katedros viršūnę.

- Sako, už va to kryžiuko nudažymą duoda štukytę žalių, - tarė jis. - Kaip manai, apsimoka?

- Kas duoda? Nesąmonė!.. Jei taip būtų, su penzeliais pusė miesto sulėktų.

Skirma išsišiepė. Mala bile ką... Tūkstantis dolerių!.. Kai dažytojų brigados kaip grybai dygsta. Darbo Lietuvoje nebegauna, metasi į Rusiją. Dažo gamyklas ir visokiausius ten bokštus, o čia - kryželis. Ant tokio kupolo pasivaikščioti vienas malonumas. Brūkšt, ir

pinigai į kišenę. Bet Stiortas tarsi pyktelėjo:

- Aš tau rimtai sakau. Tik iš čia kryžius atrodo toks mažas. O sako - jis dviejų metrų. O tu žinai, koks ten vėjas? Ir ta skarda velniškai slidi. Du trys žmonės jeli jeli susitvarkytų. Gal pašnekėtum su Leonu, kad diržus ir virves duotų. Ir tave prikabinčiau.

- Mane? Prie to kryžiaus nelįsiu. Nevaikštau į bažnyčią, dar žaibas nutrenks. O su Leonu galiu pakalbėti. Bet tau nieko neduos. Sužinos, kam reikia, tai tik bepročiu išvadins.

- O Staska?

- Su juo aš nelabai sueinu. Pats kalbėk. Juk kartu gerdavote, - ir Skirma akimis aprėpė gatvę. - Kažko šiandien tuščia. Nė vienos geros mergos nemačiau.

- Ankstoka, į vakarą pamatysi, kiek išlįs. O kas tas per veikėjas?.. - nežymiai kilstelėjo ranką. - Ten, kitoje pusėje gatvės, prie knygyno, matai?.. Vakar čia trynėsi, visus apie tave klausinėjo. Pažįsti jį?

Skirma įsižiūrėjo. Kažkoks tipas, pasibrukęs po pažastimi sportinį krepšį, taikėsi pereiti į kitą gatvės pusę. Metų gal dvidešimt penkerių. Tamsios kelnės ir nutįsęs megztinis. Dievaži, ne vietinis. Iš kaimo? Tikriausiai dėl to „aštuntuko“, juk davė skelbimą į laikraštį, bet iš išvaizdos neatrodo, kad prilaikytų pinigų. Kažkoks įtartinas.

Štai perbėgo gatvę ir užsiklynino ties jo vyšniniu automobiliu. Stripinėja žvalgydamasis.

- Nelįsk prie mašinos, užmušiu, - riktelėjo nuo laiptų Skirma.

Stiortas sukikeno. Nepažįstamasis pakėlė galvą. Automobilio savininkas jį šaltai nužvelgė. Jei ir potencialus pirkėjas - nusispjaut. Galima sakyti, vos dešimt tūkstančių pravarytas automobilis jau parduotas. Ar vienas, ar kitas, arbatpinigius davęs, rytoj vakare paskambins, o antradienį išsivarys į savo miestą. Todėl tegu nešdinasi.

Riksmas nepažįstamojo niekaip nepaveikė. Išliko toks pat rimtas ir susikaupęs. Regis, rūbai dar ne viską apie žmogų pasako. Kai užlipo laiptais, nuo jo padvelkė odekolonu. Pigiu, kokį alkašėliai ryja Masčio pakrantėje, bet Skirma galėjo prisiekti - juo kvepėjo švariai nugremžti nepažįstamojo žandikauliai. Tvirtai sukąsti, ryški linija. Net pilkšvos lūpos kažkur pradingsta. Skirma buvo už jį visa galva aukštesnis, gerokai lenkė sportišku sudėjimu, bet menką vaikino stotą kompensavo laisva laikysena. Ir akys ne iš baugščiųjų. Rodos, gali rékti kiek nori, o jos mįslingai šypsis.

- Tu būsi Skirma?

- Na aš, o ko reikia?

Atkirto šiurkščiai, bet nepažįstamasis lyg niekur nieko atkišo ranką. Skirma mašinaliai ją paspaudė.

- Norėčiau su tavimi pasikalbėti, jei galima, aišku...

- Dėl mašinos?

- Ne. Visai ne dėl to. Yra vienas reikalas, - jis atsuko Stiortui nugarą ir pasivedėjo Skirmą į šalį. - Aš norėčiau kai ko paklausti.

Tas tipas pernelyg mandagus. Tikrai ne vietinis. Ir kalba be jokio žemaitiško akcento, vadinasi, iš toli. Skirma panarino sprandą. Nemėgo pasipūtėlių iš kitų miestų.

- Aš iš Vilniaus, - tęsė atvykėlis. - Tokį Mareką pameni?

- Mareką? O prie ko čia jis?

Dievaži, kiek pamena, tas apsukrus biznierių su tokiais nupiepliais kaip šis veikėjas nesukdavo jokių reikalų.

- Jis man sakė, kad esi patikimas ir galiu kreiptis į tave bet koku klausimu.
- Patikimas?.. - šnirpštelėjo Skirma. Prisiminė, kaip degė su Mareko garintų džinsų partija, tai jei ne uošvis, velniai žino kaip būtų išsisukęs. Todėl nepatenkintas pratarė: - Žiūrint koks reikalas.

Nepažįstamasis metė žvilgsnį per petį. Stiortas stovėjo per toli, kad girdėtų pokalbio nuotrupas. Be to, žiopsojo kažkur į tolį ir kaip patrakęs čiauškino saulėgražas.

- Tu juk dirbai Skaičiavimo mašinų gamykloje? - pusbalsiu paklausė.

- „Skaičiukuose“? Dirbau, o kas?

- Turi dar ten pažįstamų?

Pažįstamų? Juokauja. Jį visas miestas pažįsta, ką ten kalbėti apie gamyklą! Bet kaip galėdamas abejingiau tarė:

- Žinau visus - nuo direktoriaus iki sargo. Ko tam Marekui prireikė?

- Ne jam, o man, - pataisė vilnietis. - Marekas nieko nežino, ir geriau, kad tai liktų tarp mūsų. Štai ko man reikia.

Jo pirštuose kažkas suspindo. Nelyginant miniatiūrinės šukos. Mėlynas korpusas, apžėlęs geltonais metaliniais šeriais. Kažkokia detalė.

- Neteko su tokia susidurti? - jis keistai pasižiūrėjo į Skirmą.

Detalė tilpo saujoje. Pavartęs ją, Skirma gražino vilniečiui:

- Šūdniekis kažkoks. Na ir kas toliau?

- Man jų reikia, - palinko į priekį vilnietis. - Daug reikia. - Ir skubiai pridūrė: - Aš užmokėsiu, gerai užbašliuosiu.

Tai jau panašu į Mareką. Nuo pinigų ir derėjo pradėti.

Bet vos atsiradusį entuziazmą užgožė nepatiklumas. Žino tuos vilniečius. Tik žiūri, kaip vargšą žemaitį prigauti.

- Na ir kiek duosi? - suskersakiavo telšietis. - Viskas nuo to priklauso.

Vilnietis patylėjo. Kažką įtemptai mąstė. Pagaliau mykstelėjo:

- O tu įsitikinęs, kad galėsi tokių detalių gauti?

- Tai mano problema. Sakyk savo kainą. Arba - arba.

- Už dėžutę - šimtas dolerių.

- Kokio dydžio ta dėžutė? - gyvai sureagavo Skirma.

- Na, kaip batų...

Akyse šmėkštelėjo dailūs žmonos bateliai. Po to mintimis perbėgo per gamyklos sandėlius, kurie buvo užgriozdinti detalių detalėmis. Vis dėlto karinio komplekso dalis. Tiekimas buvo pavyzdinis, tik dabar dūsta be darbo.

- Už dėžutę šimtas baksų?

Vilnietis linktelėjo.

- Parodyk man ją dar, mačiau - ten buvo kažkokia markiruotė.

Bet, užuot ištraukęs detalę, keistuolis kyštelėjo primargintą lapelį:

- Čia visos markės surašytos. Kada galėsi pažiūrėti?..

- O ko delsti? Rytoj pat nuvažiuosiu ir patvarkysiu šitą reikalą. Vakare galime susitikti.

Pas ką tu Telšiuose apsistojai?

- Aš? Viešbutyje, kur daugiau...

- Prie Germanto?

- Ten, centre, netoli vaistinės.

- Prie Germanto ežero geresnis viešbutis. Tiesa, kokie septyni kilai nuo miesto. Tiek to, užsirašyk mano telefonu.

Skardžiai trinktelėjo geležinės restorano durys. Skirma skersomis dirstelėjo į žmoną, akivaizdžiai abejingą jo žvilgsniui. Piktai pasižiūrėjo į jos draugę. Dvi suokalbininkės. Nesąmonė, kad tie bateliai kainavo šimtą dolerių. Tik ir žiūri, kaip „išmaudyti“.

Skaisti pavasario saulė apakino merginas. Abi susimarkstė, nematydamos kur žengti. Draugė pirštų galiukais koketiškai pasitaisė savo ševeliūrą. Varnalizdis, nukeltas iš Katedros šventoriaus medžių. Žmona patenkinta sukvykė, kai vėjo gūsis užgriebė šilkinės suknelės padurką. Kažko krizendamos jos nukaukšėjo laiptais. Linksmąsias ir guviausias „Bangelės“ klientes Skirma palydėjo prižiūrėtojo žvilgsniu. Vilnietis neįstengė atplėšti akių, kol šios, kone susikibusios už parankių, dingo už muzikos mokyklos kampo.

- Geros panos Telšiuose, geros... - patenkintas numykė. - Ypač ta su suknele seksova.

- Durniau tu, - išvertė akis Skirma. - Tai mano boba. Davai, rašykis mano telefonu. Ir žiūrėk, kad rytoj turėtum pinigų. Nė nebandyk stumti dūros, supratai?

Giliamintiškai šypsodamasis vilnietis užsirašė padiktuotus skaičius. Toji grimasa galutinai suerzino Skirmą. Svolačius, negi iš tikrųjų mano, kad jo žmona seksuali? Iš kur žino? Atsisveikinęs su Stiortu, keliais šuoliais įveikė laiptus. Kojos, žmonos kojos! Lyg nuodėmei atidengtos. Virpulinga nuotaika išnyko, ir atsisėdęs prie „aštuntuko“ vairo Skirma atsiduso tarsi kankinys. Susidūrimas su žmona pažadino pačius painiausius jausmus. Kad ir vagoną meilužių turėk, Rūtelė vis vien bus nepakeičiama. Kažin, ar ir ji panašiai galvoja?

Dvyliktą užsidaro restoranas. Tuo pačiu metu baigiasi ir diskoteka kultūros rūmuose. Po vidurnakčio, kai Autotransporto link iš visų miesto pašalių patraukia paskutiniai maršrutiniai ikarusai, įsijungia nematomas laikrodis. Tik vienišo praeivio žingsniai ir beprotiškas padangų žvygsmas skaičiuoja laiką.

Neramų laiką.

Nejauku Masčio pakrantėje. Nors tamsūs vandenys atspindi kalvotojo miesto švitulius ir ežeras tyvuliuoja miesto papėdėje, nuo aukšto skardžio nupuolę naktiniai garsai išnyksta bangų teliūskavime.

Nuošali vieta. Nyki romantika. Policininką ar degantį žibintą gali išvysti nebent sapne po valtimi. Ir žingsnių negirdėti. Nei savų, nei svetimų. Todėl, spūdinant asfaltuotu taku Luokės mikrorajono link, paežerės šunys neloja pavymui. Jie irgi nenori nei matyti, nei girdėti.

Kai pro suskystėjusius debesis išlindo mėnulis, Brukiui pasirodė, kad tapo pernelyg šviesu. Velnias!.. Visą valandą dėliojo užpakalį ant aplūžusių suoliukų, niekas nepraėjo, tik dviratininkas prašvilpė, ir še tau - jau visiems matomas.

Jis skubiai nusigavo iki pakrantėje svyrojusio medžio, palindo po jo šakomis lyg po skėčiu. Delne slėpdamas cigaretės ugnelę, baigė rūkyti.

Brukis mėgo veikti vienas. Bent žinosi, kad niekas, išskyrus tavo paties liežuvį, neįduos mentams. Nors neseniai perkopęs per dvidešimt metelių, spėjo zonoje patupėti. Du kartus.

Žiemą grįžo, tikėjosi, kad bent iš miesto chebros kas nors įvertins, jog „aštunkėje“ turėjo autoritetą ir miesto vardo nesutepė, bet kur tau! Niekas nenori ir rankos paduoti. Žiūri kaip į duoną, ir vis dėl to, kad ne prie pinigų jis, ne prie pinigų...

Vėjas atnešė kažin kokį garsą, ir jis suklušo. Kas ten rėkauja? Dainuoja?.. Vadinasi, kaip reikiant įkaušęs. Brukis prisišliejo prie gumbuoto medžio kamieno. Nusižiovavo. Nejautė jokios įtampos. Siutas ėmė, kad turėjo taip ilgai laukti. Kai iš tako gilumos išniro krivuliuojantis šešėlis, nevalingai sugniaužė kumščius. Neklysdamas nustatė – muzikas, kokių penkiasdešimties metų ir girtas. Arčiau, tegu prieina arčiau...

Pasirodęs žmogus siūbavo į šalis lyg valtis. Į priekį irtis trukdė ryšulys rankoje, bet pirma jo sklido šaunus gerklojimas:

- Prisigėriau kap gaidys, vo kas muni pabaidys!..

Brukis luktelėjo, kol girtuoklis pralinguos pro šalį. Tada vienu šuoliu pasivijo. Griebė už peties, bet šis ir pats sukosi pažiūrėti, koks velnias jį tampo per patį priedainį, ir tą pačią akimirką gavo triuškinamą smūgį į nosį. Nulapsėjo kelis metrus, bet ant kojų išsilaikė. Čiuposi už burnos ir pro kraujus sukriokė:

- Jėėzusmarija... Žmonės, ratavokit... Banditai...

Brukis atsivėdėjęs vėl vožė. Tiesiai į smilkinį. Žmogus plastelėjo rankomis. Tyliai šlumstelėjo, ir šalto vėjo gūsis palietė nurasojusią banditėlio kaktą. Susitvarkė. Bet, jofana, tik iš antro karto. Blogai. Anksčiau kai žiebdavo, taip vietoje ir išjungdavo. Pasilenkęs pačiupinėjo gulinčiojo riešą. Ne, ne pulsą stengėsi apčiuopti. Kartais „karosai“ praplaukia su gerais laikrodžiais. Bet kokioje skylėje gautum už jį porą butelių. Laikrodžio nebuvo, bet sprendžiant iš rūbų po jo kojomis tysojo ne vienas iš tų mėlynanosių dziubių, kurie smaukosi palei ežerą nuo ryto iki vakaro. Nuodugniai ėmė tikrinti kišenes. Vienoje rado kažkokius raktus, iš kitos pabiro velniai žino kokia smulkmė. Drykstelėjo striukę pusiau, net sagos išsilakstė. Įkišo ranką į vidinę kišenę. Aha, taip ir galvojo. Visas pluoštelis. Po algos. Muzikai visada geria algų dieną ir taip smegeninę susisuka, kad bijodami policijos „varanoko“ cimpina paežere, bet ir čia turi būti tvarka.

Tebetūpsodamas Brukis perskaičiavo rastus pinigus. Ne kažin kas, bet savaitei pakaks. Pastebėjęs, kad pirštai limpa nuo kraujo, nuėjo prie ežero, įmerkė rankas, patrynė žvirgždu. Grįždamas užtiko iš rankos išpuolusį ryšulį. Rado pjūklą ir gulsčiuką. Statybininkas, matyt, drožė iš Naujamiesčio. Privačiose statybose visada dirba iki vėlaus vakaro, paskui iki vidurnakčio pila į gerklę. Cha! Kam dirbti? Geriau palaukti tų, kurie užsidirba.

Beliko paskutinis dalykas.

Praeidamas jis spyrė į nejudantį kūną. Pasigirdo duslus vaitojimas. Viskas gerai, gyvas.

- Banditai... - šyptelėjo Brukis, prisiminęs ausis užgavusį riksmą. - Su žemliakais reikia dalintis.

Ir jis pasuko prie laiptų, velniškai statmenai kylančių į kalną ir vedančių į patį miesto centrą, kur laukinį azartą pakeičia kalėjime išsiugdytas atsargumas.

Kai Skirma prabudo, už lango buvo tamsu. Apgraubomiu susirado elektros jungiklį. Apkvaiteš nuo šviesos, nusigavo iki miegamojo. Tuščia lova! Nu čia dabar... Žvilgtelėjo į laikrodį ir garsiai susikeikė: pusė dviejų, o jo brangiausiasios dar nėra namuose! Grįžęs iš miesto, prigulė svetainėje. Vis dėlto ne juokas visą naktį būdrauti turguje, kai pirkėjai eina ir eina tuntais, lygstasi kaip žydai. Virtuvėje buvo palikęs žmonai raštelį: „Rūtkai, kai grįši, pažadink mane. Turiu daug kam paskambinti.“ Todėl drąsiai nuėjo pogulio, ir štai – prabudo giliai po vidurnakčio, o žmonos nėra balso.

Krapštydamasis akis nuėjo į virtuvę. Nustebo išvydęs puoduką su kavos tirščiais ir tuščioje taurelėje sumaigytą nuorūką. Šalia pusiau nugertas airiško likerio butelis. Ot zaraza!.. Buvo parėjusi ir vėl išpūtė. Kur? Su kuo?

Jam ėmė svirti rankos ir dunksėti širdis. Pagavo negera nuojauta. Kas čia jai užėjo? Visai pablūdo... Apsidairė, lyg dabar tebutų pabudęs iš miego. Akys užkliuvo už šaldytuvo. Jo raštelis tebekabojo, bet visai kitoje vietoje. O čia, žemiau, bene žmona kažką savo ranka prirašė?.. Tikrai, jos braižas.

„Saldžių sapnų, kurvininke! Aš pati tai bliadei paskambinsiu ir sužinosiu, kuo ji tau atsiskaitė už pavažinėjimą. R.“ Akis užstojo rausva migla. Telefonas!.. Tos pardavėjos iš kaimo telefonas! Paliko jį automobilyje, o žmona landūnė senu papratimu iškratė mašinos vidų ir jį rado. Tai tau, kaip jis pamiršo? Juk buvo prisiminęs tą popiergalį „Bangelėje“, ketino paslėpti, o gal būtų ir sudraskęs į skutelius, ir še tau, kad nori... Sudegė.

Ta mintis, kad tarp jo ir atsitiktinai pavėžėtos merginos nieko neįvyko, nėra trupučio neguodė. Pernelyg gerai pažinojo Rūtą. Jai ir nepavykęs nusikaltimas yra nusikaltimas. O gal ir toliau viską versti ant Mindės? Jis lengvai sutiktų priimti ugnį į save, bet toji panelė iš Viešvėnų, – jai kas? Sakys: taip, Skirma mane pavežė, ir kas čia tokio?

Jis žengė prie virtuvės lango. Automobilis stovėjo po žibintu. Vyšninė mašinos spalva skaudžiai režė akį. Ką daryti? Negalima sėdėti sudėjus rankas. Reikia ko nors stvertis. Juolab kad proga rautis iš namų kaip reta gera: sūnus pas uošvius, o žmona kažkur valkiojasi. Taip, valkiojasi lyg kekšė. Su naujais bateliais ir gėlėta suknele, besiplaikstančia apie standžius sėdmenis.

Susigulėjusius plaukus suvilgęs vandeniui, Skirma stvėrė nuo pakabo treningą, įsispyrė į kedus ir paknopstomis puolė pro duris. Pamiršo ir šviesą išjungti. Nors... tegu dega... Jei sumanys žmona iš toli pašnipinėti – namuose jis ar duodasi po miestą ieškodamas jos, išeis tik į gera. Bet kaip jam rasti tą Viešvėnų gražuolę?

Lėkdamas tuščiomis gatvėmis, Skirma apmaudžiai prisiminė pirmuosius vedybinio gyvenimo metus. Visada žmonai nusileisdavo, iš paskutiniųjų puošė, cackino kaip lėlę, kad tik įtiktų uošviams, kurie atidžiai stebėjo žentą, kol pagaliau jis pelnė jų pasitikėjimą ir pagarbą. Tada jie nupirko automobilį, butą ir, kas svarbiausia, davė paskolą biznio pradžiai. Negražinamą. Metė valdišką darbą. Stvėrėsi automobilių verslo. Ir jam puikiai sekėsi. Iki šio vakaro, kol tas telefono numeris dar nebuvo atsidūręs žmonos rankose. Ji paskambins. Bet tik tam, kad susitiktų. Ne kartą girdėjo ją draugėms prirūkytoje virtuvėje dievagojantis: „Jei mano Skirma ką nors susiras, abu kirviu užkaposiu. Kir-viu...“ Rietis telefonu – ne jos charakteriui. O gal šį vakarą jos buvo susitikusios?

Skirma įtraukė kaklą. Lyg žmona sėdėtų galinėje „aštuntuko“ sėdynėje. Kažin, ar vaikšto po pasaulį toks gudrumas, kuris sugebėtų palenkti ir numalšinti jos karingą būdą?

Per porą minučių Skirma atsidūrė Miškų ūkyje, kur stovėjo bičiulio tėvų namas. Langai tamsūs, nors dažnai Mindė kiūtodavo savo kambaryje iki paryčių klausydamasis muzikos ar sukdamas videofilmus. O gal kokį „kadra“ parsivedęs? Užsimiegojusi mama, kuri šiaip džiaugdavosi kiekvienu Skirmos apsilankymu, tikėdamasi, kad tokie draugai kaip jis padės sūnui surimtėti, pro durų plyšį pranešė:

- Nežinau. Jis man nesako kur eina...
- O jam mano žmona neskambino?
- Nežinau.

Ot šmikis!.. Kai nereikia, tai dešimt kartų per dieną netyčia susitinka. Kur jis nusitrenkė? Vėl nurūko į miestą. Prie autobusų stoties tolėliau nuo taksistų lūženų pastebėjo dvi stovinčias mašinas. Savi. Kaip įprasta, šnekasi, kad netylėtų, matyt, su mergomis šianakt striuka. Bet Skirma tiek tepešė, kad Mindė buvo pastebėtas restorane, o nuo vienuoliktos dingo. Šūdas...

Sukdamas eilinį ratą po išmirusį miestą, prie centrinio pašto išvydo Šakinį, tam savaitgaliais apsilankyti restorane buvo šventa pareiga. Jis ir suteikė viltį.

- Mindė... Ar aš mačiau Mindę? Aš jį mačiau, - švebeldžiavo apspangęs. - Ir gramą darėme.

- Kur jis galėjo pasidėti? Sakyk greičiau.
- Jis... Pakabino Gražkę ir nusimuilino.
- Kokią dar Gražkę?
- „Mastinę“... Iš bendrabučių.

„Aštuntukas“ kaukdamas šoko į priekį.

Gražkė, Gražkė, kaip ji atrodo? Restorane juodų akinių neužsidėsi. Žmona seka kiekvieną akių obuoliuko krustelėjimą. Vos kas, išverčia sąvąsias... Ne taip pažiūrėjai į kokią merguželę - ir pareik ant švenčių. Skandalai - jos stichija. Suprantama, apie ką daugiau kalbėtusi su draugėmis, jei ne apie tai, kaip vyrą laiko pakišusi po šimtą dolerių kainuojančių batelių kulniuku?

Ilgas nušiuręs bendrabučio pastatas pasitiko keliais šviečiančiais langais. Šaltos, nesvetingos šviesos. Skirma dukart paspaudė automobilio signalą. Lyg gaisrinė... Tokios reakcijos nesitikėjo: kas antrame lange - po veidelį. Mieguisti, bet nepikti. Nė vieno vyriško.

- Mindeeee!

Tyla. Vėl paspaudė signalą. Tada iš viršaus atsklido:

- Ko nori?

Skirma iššoko iš automobilio. Draugą pažino iš plaukų - ilgi, vis krentantys ant akių. Neįprasta, kai visi aplink vaikšto „plytos“ šukuosenomis. Skirma aršiai mostelėjo ranka:

- Davai, greičiau leiskis.

Po minutėlės piktas bendrabučio budėtojos balselis pranešė miegančiam miestui, kad savo valdose aptiko eilinį mergišių. Bandė iškvosti, iš kurio kambario jis išlindęs, bet keliais piktais žodžiais atsikirtęs naktinis svečias išpuolė į gatvę. Su Skirma pasisveikino šiurkščiai. Nepatenkintas įsmuko į automobilį ir baigė segiotis marškinius.

- Visą reikalą sugadinai, - tarė jis. - Tiek mūčinausi, tiek tryniau, jau ir šviesą užgesinome, o čia tu atsiradai. Rėki ant visos gatvės kaip beprotis... Kas atsitiko?

- Geriau neklausk...

Ir jis papasakojo apie paliktą automobilyje telefono numerį bei raštelį ant šaldytuvo.

- Prisižaidei, - reziuavo bičiulis, kuriam panašios situacijos buvo sunkiai įsivaizduojamos. Dauguma jo užmegztų romanų pasibaigdavo ant čiužinio. - Tai ką toliau manai daryti?

- Reikia iš po žemių iškasti tą pacankę. Tuo pat!.. Jei Rūtka ją pirma suras, man batai...

- O kuo jau čia aš dėtas? - stebėjosi Mindė. - Nei aš ją pažįstu, nei ką.

Skirma kaltai žvilgtelėjo į jį.

- Aš sakiau žmonai, kad tu ją pamėtėjai iki Viešvėnų. Kitos išeities neturėjau. Užlaužė juodai. Kažkas pamatė, kaip ji įlipo į mano mašiną. Pasakiau Rūtai, kad prie vairo buvai tu. Žodžiu, daviau praėjusį šeštadienį mašiną ir nežinau, kur tu lakstei. Todėl be tavęs, Minde, aš negaliu jos ieškoti, supranti?

Mindė su apmaudu dirstelėjo į kažkurį bendrabučio langą.

- Gerai jau, tiek to, važiuojam... Varom į Viešvėnus. Girdėjau, ten šokiai iki trečios valandos vyksta, paklausinėsim vietinių, ir viskas.

Matydamas nedrąsia viltim pražydušį Skirmos veidą, vos nenusijuokė. „Tikra koronė būti ženotam, - pagalvojo jis. - Nei pakartas, nei paleistas, amžinai ryškinkis su žmona...“

„Aštuntuko“ žibintai ėmė šniukštinti pakampėmis, ieškodami kur apsisukti. Užgriebė tamsų bendrabučio kiemą ir sugavo kažin kokią skubančią žmogystą. Ši sustingo lyg fotografuojama ir šmurkštelėjo už kampo.

- Matei? - pasisuko į Skirmą Mindė.

- Ką?..

- Matei, kas nuėjo?

- Nuėjo? Kur?..

Skirma susuko vairą, vis kaišiojo galvą pro langą, kol naujutėlaitį automobilį švelniai įstūmė į gatvę. Nieko nematė.

- Brukis, tas dielavaras, - pasidygėdamas tarė Mindė. - Tamposi ir tamposi per naktis. Ir vis vienas, matyt, kažką suka...

- O kas jis toks?

- Nežinai? Prieš kelis mėnesius iš zonos grįžo. Sulig kiekviena diena Telšiuose daugėja zekų.

- Nepažįstu aš jų nė vieno. Šiukšlės! Tik geria ir venas badosi. Tas jų žargonas vėžį varo. O jau pasikėlė!.. Vienas toks sklaidėsi restorane išsitraukęs peilį, tai chebra moment nuo laiptų nuleido.

- Taip, šiame mieste nepašokinėsi, - linktelėjo Mindė, stebėdamas, kaip iš tamsos išnyra vis nauji gatvės namai. - Jei sėdėjai zonoje, dar nereiškia, kad esi kietas.

Vos nutolus automobiliui, Brukis iškišo galvą. Kas čia tokie laksto? Kai plykstelėjo į veidą, pamanė, kad mentų katalaškė. O pasirodo, spekuliantai...

Brukis nesuprato, kodėl jam taip staiga sugedo nuotaika. Tikrai, juk nerimauti nėra jokio pagrindo. Nuvažiavo mašina, ir vėl tapo tylu. Šilta ir tamsi naktis, mėnulis nebesirodo, tai ko jam reikia, kad jaustųsi saugus? Bet lyg koks kirminas įsirangė. Vis to automobilio

šviesos tebežilpina akis. Vyšninis perlamutras... Tikriausiai tokia tačka bausius pinigų kainuoja. Kad juos užkaltum, vien kietų kumščių nepakanka.

Ir jis persigalvojo. Po sėkmingo žygio paežerėje ketino spausti į internato katilinę, pradžiuginti kūriką degtinės puslitriu, pakeliui prigriebtu iš „taško“, bet visi norai dingo. Nuodėmė tokią naktį dykai slankioti. Juolab kad grobis menkas. Sušikti laikai. Žmonės vis mažiau uždirba. Lobsta tokie kaip anie, lakstantys naujais automobiliais ir besišaipantys iš viso likusio pasaulio. Uch, spekuliantų gabalai!..

Jam užgniaužė gerklę. Nuo pat mažumės pripratęs prie geležinių internato lovų ir auklėtojų muštro, niekaip negalėjo susitaikyti su mintimi, kad niekada neturės savo namų, visada juose gyvens svetimi, o jam teliks slapta stebėti jų gyvenimą, jų balsams prispyrus – bėgti, bėgti, bėgti... kaip ką tik nudegintam spindinčio automobilio halogenų. Nors... anokia čia tragedija – pripratęs...

Brukis perėjo į kitą gatvės pusę. Tolumoje neaiškiai juodavo masyvi siena. Stadiono tribūna. Už jos – neperduriama tamsa. Juodas laukas, apsuptas švelnaus miesto žiburių pulsavimo. Nebloga vieta. Dažnas, trumpindamas kelią, drožia per stadioną, o tokiuose tyruose gali rėkti nerėkęs... Atsidūrus už stadiono tvoros, išnyko tie nieko verti mintijimai. Jam atrodė, kad jis pats sukurtas iš tos juodos masės, kurioje skendėjo didžiulė aikštė. Susirado patogesnę vietelę ant šlaito, kurio ketera driekėsi pėsčiųjų takas. Jei kas eis, nepastebės jo. Nematomas. Kol pajus smūgį. Bet kaip jam nepavyko vienu kirčiu paguldyti to pijokėlio prie ežero? Jaudinosi, ne kitaip. Gaus kokį sykį gražos... Pabandytų! Užmuštų vietoje...

Ieškodamas cigarečių, užčiuopė po striuke pūpsantį degtinės butelį. Ne, negers. Jis dar ne taip žemai puolęs, kad vienas imtų ir susiverstų. Velniai nematė ir cigarečių, pakentės. Ir taip švokščia plaučiai. Taip kiūtojant ant šlaito, apsikabinus kelius ir gūžiantis, nors nepūtė joks žvarbis, Brukiui atplaukė tolimas prisiminimas. Internato savaitgaliai, ko nekėsdavo labiau už viską... Subėgdavo, suvažiuodavo mamos, giminės, susirankiodavo savo lepūnėlius, ir didžiuliame pastate stodavo tokia tyla, kad nors stauk... Iš pradžių sėdinėdavo ant laiptų, tikėdamasis, kad kokia moteris užkalbins jį. Taip ir būdavo. Net sausainį, žiūrėk, įbrukdavo, plikai nuskustą pakaušį delnu paščiūpodavo. Bet ko verta ta kvaila mintis, kad tik taip sava motina gali atpažinti vaiką?.. Vėliau tą mintį išmetė iš galvos. Ir jokio skanėsto nebeimdavo iš kvepiančių rankų. Užtat pirmadieniais taip cypindavo pargrįžusius iš namų, kad net pats internato direktorius mosuoti diržu pavargdavo.

Po tokio auklėjimo būdavo taip nusėtas mėlynėmis, kad dievobaimingos moterėlės, iš kurių ant šventoriaus kaulydavo kapeikų „koržikui“, žegnodavosi pamačiusios jį, bet smulkių negailėdavo. Taip pamažu priprato prie skausmo. Pajuto ir pinigų skonį.

Ne, geriau jau vienam... Kad ir kalėjime. Tik ne ant internato laiptų.

Jis krūptelėjo išgirdęs žingsnius. Pagaliau... Akimirką sudvejojo – pernelyg tyliai ir tvirtai deda koją. Bene negirtas? Nusispjaut. Viens ant vieno – tegu pareina!

Brukis pašoko ir vikriai kaip lūšis šastelėjo prie šlaito viršūnėje augusio medžio. Jau aidžiau sutuksėjo šaligatvis. Nieko nenujaučia. Atsargiai kyštelėjo galvą. Tamsu, dar nieko neįžiūri, vien žingsniai... Sulaikęs kvapą, suaugo su drūtu medžiu, iš kurio viršūnės matytųsi ne tik turgaus aikštė, bet ir internato mūrai. Siluetas praslinko pro šalį. Žmogus

ėjo spėriai. Pastebėjo plačius pečius, bet ryžtas buvo įtempęs visus raumenis, tad spriegė paskui lyg spyruoklė. Užsimojo, ir toks judesys ūmai apvertė viską aukštyn kojom. Žmogysta staiga it vilkas išsilenkė ir puolė į šalį. Kumštis perskrodė orą, o nakties pakeleivis staiga virto milžinu. Jo rankoje sužvango kažkokia geležis, ir Brukis savo akimis netikėjo – jį patį ruošiasi pulti...

– Ok tu kurva!.. – šūktelėjo jis. Ir iš baimės, ir iš apmaudo. Bet kumščių nenuleido.

– Jobana!.. Bruki, ką tu čia veiki? – užriaumojo tipas su gelžgaliu rankoje ir žingtelėjo artyn. – Ką, manęs nepažįsti? Savus, pideras, puldinėji?..

Savus? Brukis stovėjo perlietas to balso. Girdėtas. Vis baimindamasis menkiausio krustelėjimo, įsistebeilijo į veidą, nutviekstą negeros šypsenos. Matytas... Ir staiga lyg nespavoto filmo kadrai pralėkė kalėjimo ligoninės vaizdai. Taip, ten buvo susitikę. Tas pats griausmingas balsas sklandė palatoje. Rodos, dėl skrandžio atvežė... Devynis šaukštų kotus buvo prarijęs, kad tik atsipūstų nuo ilgo „sroko“.

– Na, pameni?.. – lyg pradžiugo kietuolis. – Prisimink, Bruki, Lukiškes, juk ligoninėje...

– Kalina! – atsirišo atmintis šiam. – Jei bogu, nepažinau! Kada išėjai į laisvę?

– Prieš savaitę, – ir pasididžiudamas pridūrė: – Dvylika metų atchujarinau.

Jie stipriai paspaudė vienas kitam rankas. Brukis pastebėjo, kad tas žvangėjęs įnagis – ne kas kita, o domkratas.

– Matau, darbuojiesi...

– Ai šiaip, at niechui dielat'. O tu?.. Ko čia šokinėji iš krūmų apsvaigęs?

– Ė... muzikus karosinu.

Kalina pradėjo juoktis. Kvatojo garsiai ir ilgai. Brukio nė kiek neėmė linksmumas. Jautėsi vos vos išvengęs rimto pavojaus. Nenoriai šypsojosi, kol juoko aidas nutilo stadiono tribūnos gilumoje.

– Tai kur dabar gyveni? – jau visai rimtai paklausė Kalina.

Brukis abejingai patraukė pečiais:

– Galima sakyti, niekur.

– Knisi protą. Nenori sakyti? – net tamsa nesugebėjo užglostyti kadaise garsaus nusikaltėlio skvarbaus žvilgsnio. – Ko tyli? Nori atmazkę dėti nuo tų, kurie kalėjimo paikę su tavim dalinosi, a, Vaikas?

Vaikas. Jis pavadino taip, kaip kalėjimo ligoninėje visi „strogačiai“ jį šaukdavo. Be abejo, tai Kalinos įtaka. Buvo palatoje pats jauniausias ir iš tokios kvailos zonos kaip „aštunkė“, kurios nerašyti įstatymai seniems zekams priminė sparčiai progresuojančios šizofrenijos formą. Todėl visi gailėjo. Žiūrėjo kaip į sūnų ir nė kiek nesikrimto, kad nėra kam į Lukiškes Brukiui atvežti siuntinį. Dalijosi savais. Ir štai, tyli Vaikas panarinęs galvą. O ką sakyti? Neturi kur dorai prisiglausti, bet anokia čia tragedija?

– Ko tyli, Vaikas? Pa natūre esi be chatos?.. Vasarą ant gatvės, o žiemą ką – vėl stolypinu į zoną?

– A man pochui, – sumurmėjo Brukis, – viskas do lampočki.

Kalina palingavo galvą, lyg sakydamas, kad tokia būseną jam ne naujiena. Brukis nežiūrėjo, kaip apsirengęs priešais stovintis vyras, bet vis vaidenosi, kad su ta pačia kolonijos „roba“. Sunku patikėti, kad tas telšietis, apie kurį po zonas sklandė legendos, vėl ranka pasiekiamas, bet jau po plynu pavasario dangumi. Tačiau buvo liūdna matyti tą

niekingą įrankį – domkratą. Ne jau zonos autoritetas laisvėje ėmė padangas maustyti?.. Tada velniop tokią laisvę!.. Laisvę, kurioje turi gyventi kaip paprastas niekingas vagišius.

– Štai kas, Vaikas, paklausk manęs. Eisi dabar su manimi. Nuvesiu tave pas savo gerą koriešą Gerdą, pamatysi – ten ir tau vietos atsiras.

Gerda? Irgi sėdėjęs, tik kažko mieste nematyti. Brukis mykė, suko kalbą šalin, bet Kalina, tėviško rūpesčio apimtas, nukirto:

– Nepatiks, valink į visas puses, juk nieks nelaiko... Aš nenoriu, kad tu pražūtumei, vėl į tą šūdą įmautum.

Brukis nakvodavo katilinėje. Kartais susapnuodavo ežerą, raibuliuojantį nuo žvaigždžių mirgesio. Ant kranto jis, o po kojomis padoriai apsirengęs žmogelis. Kišenės šiugžda nuo pinigų, o jis vis traukia pluoštą po pluošto, ir galo nematyti. Visai nieko toks sapnas... Kažin, ar lemta jam virsti tikrove?

Viešvėnų gyvenvietė nutolusi nuo miesto per septynis kilometrus. Kultūros namai, mokykla ir bažnyčia – viskas greta. Laimė, tai nebuvo vienas iš tų liūdnai pagarsėjusių miestelių, kaip, sakysim, Varniai ar Janapolė, kur iš kartos į kartą vietiniai su miestiečiais bendrauja pasigriebę lenciūgus. Todėl Skirma be menkausio nerimo stebėjo, kaip Mindė nuskubėjo į šokių salę, kuri mainėsi nuo šviesų lyg koks pragaro katilas. Ramu buvo ir dėl to, kad įžiūrėjo policijos „viliuką“, prisispaudusį prie nuširusio pastato kampo. Bet tos šviesos... Lyg jo nerūpestingų dienų gęstantys atšvaitai. Tiek metų kuo puikiausiai laviravo tarp nepadorių norų, pažinčių ir žmonos įtarinėjimų, kol šioji pričiupo akivaizdų įrodymą.

– Jos čia nėra, – sugrįžęs pranešė Mindė, – bet sužinojau, kur gyvena. Sako, užtenka papypinti, ir išlenda iš trobos. Vadinasi, aiški...

„Tada tuo labiau įklimpau į šūdą“, – pagalvojo Skirma.

„Aštuntukas“ nutolo beržais apsodinta gatvele. Iš tamsos atbėgdavo medinės trobelės, jas keisdavo balti mūrinukai ir kiemai, pilni technikos, kuri panėšėjo į geležines baidyklės.

– Va čia, – tarė Mindė, prikišęs nosį prie stiklo. – Taip ir sakė – žalias namas ir eglė prie kelio.

Skirma paspaudė signalą. Nekantraudamas sužiuro į kiemą, iš kurio veržėsi pikčiurniškas lojimas, tarsi pačios žmonos balsas. Jame kažkas sušmėžavo, jau bėgo, ir varteliai tyliai, be garso atsivėrė.

– Ta pati, – burbtelėjo Skirma, – davai, varyk su ja šnekėtis...

Mindė išlipo. Mergina vešliais plaukais, susisupusi į trumpą chalatėlį, žingtelėjo atatupsta, bet nepažįstamasis sugriebė už rankos. Mindė mokėjo tai daryti. Su šypsena, kuri iškart nuteikdavo patikliai. Šiek tiek atsikišęs pilvukas ir persikreipusi povyza visai nepriminė tų miesto smarkuolių mergišių, kurie vadovavosi principu: moterys priklauso tiems, kurie labiausiai jų trokšta. Iš tikrųjų ir jis toks buvo, tik, deja, tai paaiškėdavo pavėluotai.

Sukilo kaimynų šunys. Gatvelę užtvindė monotoniškas skalijimas, lyg visi Viešvėnų kiemsargiai būtų patraukę artyn dviejų šešėlių, tarsi nepataikančių įeiti pro atkeltus vartelius. Skirma žvilgtelėjo į laikrodį. Antra valanda, normaliai apsisuko, tik atrodo – pokalbis nesimezga, toji juodaplaukė vis stengiasi atstumti velniškai nuolankų tipą.

Ir kurių galų jam tada reikėjo sustoti? Geriau tą šampaną būtų į Masčio ežerą supylęs.

Štai, ji kirto Mindei per rankas ir tekinomis atpuolė prie automobilio. Skirma be jokio džiugesio pakėlė akis. Skausmingas veidelis. Lyg ašaros akyse. Kuo ji tada jį pakerėjo? Išsidraikiusiais plaukais? Jausmingai išlenktu kaklu? O gal tos neišraiškingos akys tada degė lyg nuodėmės apsėstosios?.. Ne, tik ta nežinomybe, kuri slėpėsi po drabužiais. Tik tuo, ne daugiau.

- Tu!.. Tu melagi! - išrėkė jaunyste spindinti dvidešimtmetė. - Tu man nesakei, kad esi vedęs.

- O tu ir neklausei.

- Melagis!.. Viską pasakysiu, viską, - nerimo ji. - Ot tyčia!.. Melagis!

Skirma susiraukė. Vajėzau... Visą naktį trunkėsi tam, kad išgirstų, jog jam galas. Jei šita cypla viską išklos žmonai, kils toks skandaliukas...

Ir gelbėdamasis nuo nežinia iš kur burnoj atsiradusio kartumo jis iššoko iš automobilio. Mindė apgailestaudamas skėstelėjo rankomis, o būtybė vėjo kilnojamais chalato skvermais pagiežingai išsiviepė:

- Ko tau dar reikia? Melagis!.. - prašvokštė ji, bet pulti atgal į namus nė neketino. - Sakei, draugausim... Sakei, kad įsimylėjai...

Nuoskauda ir ašaros buvo tikros. Skirma lyg nudegintas atšlijo, bet tuoj susitvardęs pasivedėjo į šalį. Laikė už liemens. Nemanė, kad jis toks plonas ir standus lyg kietai pripūsta padanga. Krūtinė atsikišusi, tarsi delnais prilaikoma. Ji visai nieko... Ir tai padėjo jam galutinai apsispręsti. Nejučia prisiminė ir jos vardą.

- Nurimk, Aušrele, - paėmė merginos ranką į savo saują ir pakėlęs prie lūpų pabučiavo. - Viskas gerai, katyte, juk aš nesakiau, kad tave palieku...

Mindė prunkštelėjo, bet kaimietukė tiesiog sustabarėjo nuo tokio galantiškumo. Išplėtusi naivias akis, žiūrėjo ir žiūrėjo į priartėjusį veidą, tarsi nejučia glustelėjo prie to vaikino, kuris visada jai regėjosi tarsi iš kito - turtingų ir laimingų žmonių - pasaulio. Na tai kas, kad metų skirtumas nemažas. Tiesa, vedęs... Bet meilė neturi ribų.

Tose pilkose kaip sagutės akyse blykstelėjo nesutramdomas geismas, ir Skirma beveik gašliai uždėjo ranką ant putlios krūtinės. Virptelėjo. Sutrukčiojo. Ji vos kvėpuoja. Sukurta lovai. Regis, be liemenėlės...

- Mes draugausime, - vyriškai palietė jos pečius, - tik būk gera, padėk išsisukti nuo mano raganos. O vėliau išsiskirsiu, gal mes tiksime vienas kitam...

Ji lapsėjo neįžiūrimomis blakstienomis ir gerte gėrė tuos žodžius iš jo lūpų. Buvo per jauna, kad perskaitytų mintį, besislepiančią už santūrios šypsenos. Skirma švelniai paglostė jos kaklą. „Sušikta malalietka... Su koku malonumu aš tave pasmaugčiau!“ Mindė bjaurėdamasis stebėjo šitą sceną. Du kvailėliai aklinoje tamsoje, ir grabinėjasi, lyg bandydami nustatyti vienas kito lytį.

Per visą trumpą instruktažą, kaip atremti pašalinių klausimus apie jų šventus, vos ne savaitėlę sirpstančius jausmus, Aušrelė visaip šypsojosi. Vos pravertos lūpos. Aistringa natūra. Ir nei grynas kaimo oras, nei už septynių kilometrų glūdintis miestas tam neturi jokios įtakos. Įgimta. Atsisveikindamas Skirma plekštelėjo per užpakaliuką. Balnas, o ne pasturgalis... Aušra nuraudo, bet visai ne dėl to, kad skaudėtų. Ir akys sublizgo, kai išgirdo, kad jie dar pasimatys. Būtinai...

- Komediya, - jau lekiančiame automobilyje kraipė galvą Mindė. - Kažkoks durnynas. Iš kur tokia meilė? Ką tu jai užtrynei, ką ten prišnekėjai, kad ji alpsta dėl tavęs?

- Aš apakęs. Mes tik šampaną gėrėm... Na, sakiau, kad ji man patinka, turėjau kažką kalbėti.

- Kalbėti... - nusišaipė moterų žinovo tonu Mindė. - Reikėjo išdulkinti, ir viskas. O dabar prisikalbėjai. Negi nematei, kad ji naivi kaip avis? Tokioms visi makaronai lenda. Pamatysi, Skirma, tokios nė kirviu neatsimuši.

Kir-viu...

Žvelgdamas į kelią, Skirma nepalaužiamu balsu ištarė:

- Tada aš ją užmušiu...

Brukis nesuko sau galvos, kur jį vedasi senasis zekas. Nuo kiekvieno jo judesio sklido tokia jėga, kad pirmąkart naktiniame mieste pasijuto saugus.

Vos spėjęs zonoje apšilti kojas „pacanas“ į Kaliną žiūrėjo su pagarba, kaip į žmogų, nugalėjusį mirtį. Juk dvylika metų visiškos užmaršties labai panašu į mirtį. Kas atsitiktų, jei iš kapinių imtų grįžti visų pamiršti numirėliai? O Kalina grįžo, parkako į savo gimtąjį miestą, kuris, kaip ir įkandin jo dūlinančiam Brukiui, rodė mūro dantis ir sprausdavo ten, kur tamsiau, kur tylą sudrumsčiantis policijos „gazikas“ yra visiška retenybė.

Keista naktis. Tokia tyla - regis, visas miestas seniai apleistas ir jame nieko nebėra. Net policijos. Eik kur nori, daryk ką nori! Kalina vedė kiemais, kur gatvės šviesa tik nedrąsiai dažė tamsumas. Retkarčiais, kertant šviesesnį ruoželį, Brukis suskubdavo savo kūnu pridengti Kalinos pašonėje siūbuojančią montiruotę. Taip nepersimetę nė vienu žodeliu atsidūrė prie centrinės gatvės. Tuščia, nors šlapinkis apžergęs skiriamąją juostą.

Koja kojon perėjo plyną asfaltą ir nėrė tarp dviejų namų. Netoliese stovėjo policijos pastatas, bet ir pro jo pirmo aukšto langą sruvo tokia blausi šviesa, tarsi budėtojų skyriuje būtų kas pašarvotas. Siaura gatvele pakilus į kalną, lyg kas kvėptelėjo į veidus. Ten, žemiau, tamsos ežeras. Nė vieno žiburio, tik vėjas.

Brukis sustojo ir įsiklausė. Dažnai taip atsargaudavo, tarsi instinkto palieptas. Žvarboki gūšiai. Jokios aimanos. Pasivaideno...

- Ko tu, Vaikas?.. Ei, girdi? - stabtelėjo Kalina. - Eime, jau nebetoli.

Netrukus jie pasuko iš gatvės ir ėmė lipti mediniais laipteliais nuo skardžio. Nedidukėje atšlaitėje stovėjo nameliūkštis. Pro plikas medžių šakas skverbėsi silpna šviesa. Atsirėmęs į pašiūrę, Kalina užkrovė domkratą ant malkų rietuvės, kelias pliauskas užmetė ant viršaus.

- Tu, Vaikas, palauk čia, aš tuoj... Pažiūrėsiu, kas ten per schodniakas.

Tai taręs, išnyko už kampo. Po kelių sekundėlių pasigirdo bilsnojimas į langą. Virstelėjo durys, ir balsai apščiuvo kažkur namuko viduje. Vėl viskas nutilo. Tik vėjas nuo ežero plazdeno plačias Brukio kelnes. Jis pajuto, kad ima krėsti šaltis, nieko bendro neturintis nei su jauduliu, nei su tuo, kas prieš porą valandų nutiko paežerėje. Nebuvo jokio medžio, už kurio galėtum pasislėpti nuo landaus vėjo, vien tirštai sužėlę krūmienojai. Jis ištiesė ranką, pasigrabalojo, ir pirštą nudiegė spygliuko smigtelėjimas. Agrastai. O čia kas? Vajetau, lapai... Jau skleidžiasi, kas per gležnumas, kad tik nenudrėkstų...

Patekęs kambario vidun, Brukis apsidairė. Palei sieną rikiavosi nusilupinėjusiais dažais spintelės, apkrautos pustuščiais stiklainiais. Stalo klijuotės kraštas, pradegintas cigarečių nuorūku, kone siekė prišnerkštą aslą. Prie sienos pilkuojanti spinta buvo be durų, o jos lentynose sugrūsti skarmalai lindo lauk tarsi žarnokai. Matomiausioje stalo vietoje gulėjo prariektas duonos kepalas, stovėjo patamsėjęs stiklainis su arbatos tirščiais. Ant palangės grietinės indeliuose žaliavo svogūnlaiškiai, bet Brukis nukreipė akis žemyn, ten, kur vos įėjęs nedrįso pažvelgti.

Ant čiužinio, užsiklojusi ruda antklode, atsukusi nugarą miegojo moteris. Sprendžiant iš plačių strėnų – stambaus sudėjimo. Gulėjo tyliai, lyg būtų nužudyta. Tą įspūdį stiprino į visas puses ištaršyti plaukai ir bejėgiškai į šalį atmesta balta ranka, kuri silpnoje šviesoje atrodė bekraujė.

Kalina atsisėdo prie šaltos krosnelės, ir Brukis pamatė ilgšį, kažką siekiantį iš lentynėlės. Šis į naktinį svečių nekreipė jokio dėmesio. Patyliukais keikdamasis kraustė visokį šlamštą, kol pirštuose atsirado baltas kaip sniegas marlės gumuliukas. Vilkėjo jis chaki spalvos kareiviškais marškiniais, kurie neįstengė paslėpti rankų plonumo. Kojos irgi buvo netinkamos tokiam ūgiui. Regis, iš to menkumo išsiklaipiusios kas sau. Bet kai atsisuko, tragikomiškumo neliko. Niūrus veidas. Stora nosis ir išsišovę skruostai. Atsikišusi kakta. Viskas kreivai suaugę ir darė jį panašų į stuobrį.

- Susipažink, - tarė Kalina linktelėdamas per petį. - Brukis, buvome susikentavę Lukiškių bolničkėje. Be ploto bachuras. Patikimas. Todėl pagalvojau ir atvedžiau tau. Manau, pravers?

- Jei patikimas, pravers, - padavė ranką trobos šeimininkas ir įniko knyptis su marle. - Atsikėliau, kad persiriščiau žaizdą, taip spaudžia, kad chana, o čia tu - bar bar į langą. Pagalvojau, kad mentai... Juk eina, kurvos, kasdieną, nors į trobą neleidžiu. Rodykite man prokuroro sankciją, gaidžiai, aiškinu aš tiems pridurkams, tada jie už lango sustoję klausinėja.

- Ko klausinėja? - susidomėjo Kalina.

- Bene aš klausysiu jų pasakų apie visokius sandėliukus ir malkines? Visi aplink: vos koks varžtas dinga, rašo pareiškimą - Gerda nufyrino... - Jis paėmė iš lentynos kažkokį buteliuką. - Kol gero šuns neįsitausysiu, nieko nebus...

- Policija arti, todėl ir eina, - nukirto Kalina ir atsiminė atėjęs su Brukiu. - O ko tu stovi? Sėsk, Vaikas, prisivaikščiojome. Va, tuoj Gerdukas zavarkės padarys. Padarysi, Gerda, bachurams čiajaus?..

- Padarysiu, tik va tuoj žaizdą persirišiu.

- Žaizdą?.. Kokią žaizdą?

Gerda su ta pačia bejausme išraiška veide ėmė traukti iš po marškinių tvarsčio ringes. Pabaigęs vynioti, žingtelėjo į šviesą ir parodė pilvą. Brukis matė nedidelį, vos poros centimetrų, randą, iš jo, suėmęs pirštais, Gerda išspaudė juodą skystį. Tą pačią akimirką pasišlykštėjęs nusigrėžė ir atsisėdo prie stalo.

Kalina prisispyręs klausiamai žvelgė į savo bičiulį, pažįstamą dar iš vaikystės.

- Ai, Jurka sudurniavo. Susitikome mieste, o jis gatavut gatavas. Ėmė kabinėtis, kažkam į ragus kvietė duoti, tai taip žodis po žodžio ir susiriejome. Gaidžiu pavadino. Aš jam kaliau porą bankių, jis - iš peilio. Tai va...

- Jurka nervuotas, - regis, visai nenustebo Kalina. - Girdėjai? Restorane jis gavo malkų. Sudaužė visi subėgę ir nuo laiptų numetė.

Gerda, šaukštu sutrynęs kažkokią tablebę, vožė ant žaizdos ir ėmė tvarstyti bintu.

- Girdėjau... Bet prie ko čia aš? Jis prisiveiks, o aš turėsiu lėkti už jį machalintis?

- Na, kam taip šneki, juk kartu sroką varėte. Reikia laisvėje vienam kitą palaikyti. Kai vieną, antrą pamausi ant kumščio, nebešokinės kaip gaidžiai. Tiek priviso tų jaunų, kad greitai bijosi į miestą išeiti.

- Aš tai nebijosiu. Paštyrinsiu nagliausią, tada žinos!

- Durnas!.. Ir vėl važiuosi.

Bet Gerda nežinia ko pasijuto įžeistas. Nustojo vargti su tvarsčiu. Adomo obuolys skaudžiai sujudėjo.

- Aš tau sakau, Kalina, papjausiu! Ir kojas nukaposi, kad mažesnę duobę reikėtų kasti. Bliad', prieš penkerius metus taip nebuvo. Visi pinigais aptekę, šustri. Nėr ką nachui pasiūsti. Puola gaujomis, šakalai.

- Tai ko nėjai su Jurka? - įgėlė Kalina. Kol Gerda plūdosi, jis keistai šypsojosi. Kaip žmogus, matantis kelis ėjimus į priekį. - Reikėjo eit ir atidaužyt tuos pacukus, kad žinotų, jog prieš bachurą iš zonos geriau nešokinėt.

- Su Jurka? Ką, tau jis atrodo kietas?

- Na, zonoje frontą laikė...

- Zonoje! O čia matei, kokios atsišėrusios charės? Ką mes dviese prieš visą restoraną? Be pulemioto ten nėra kas veikti. Be to, Jurka pila kiauras dienas prie alinės su visais Telšių chroniais.

Pasišūkčiodami jie kalbėjosi gerą pusvalandį. Moteris ant čiužinio neprabudo ir toliau tysojo it negyvėlė. Brukis klausėsi tų ugningų kalbų lyg užhipnotizuotas. Širdyje pritarė kiekvienai pasakytai minčiai, bet įsiterpti nedrįso. Jis per jaunas, kad jo nuomonė būtų įdomi rimtiems diedams, kurių didžioji jaunystės dalis prabėgo už grotų.

Taip, reikia tuos pižonus dusinti... Jiems - restoranai, naujos mašinos ir gražiausios miesto panos. O jie kas? Kalės vaikai? Kai jau rodės - šneka slopsta, Kalina lyg užkirto:

- Nieko, gegužį grįžta Juškė, bus kitaip, visiškai kitaip...

- O ką tas Juškė? - kraipė galvą Gerda. - Žiūrės, kaip sau geriau...

- Baik. Jis ne toks. Žinai, kiek jo padielninkų laisvėje? Jau šeši išėjo. Kas Šiauliuose, kas Tauragėj. Visi ant kojų stojasi, nepaliks ir jo, o juolab kad jis buvo vienas putioviausių zonoje.

- Bus matyt, - tarė Gerda ir prisiminė arbatą. Stiprią, kokia geriama zonoje. - Tuoj paieškosiu arbatos, pabuchinsime.

- O gal, - sagstėsi striukę Brukis ir traukė butelį iš užančio, - gal šitą?..

- Na tu, Bruki, ir duodi! Turi charos ir sėdi užsimastyriņęs. Aš negersiu, - kėlėsi nuo taburetės Kalina. - Apskritai stengiuosi susilaikyti. Girtam labai lengva užlėkti... Jūs čia pasėdėkite, apie gyvenimą pabazarinkite, o aš atgal į trasą... Visai pamiršau vieną reikaliuką... Vaiką susitikau ir pamiršau.

Brukis vėl patenkintas pastebėjo, kad ir jis mąsto lygiai taip pat. Kol diela neprasukta - anei lašo. Kalina išėjo, ir Brukis aiškiai išgirdo, kaip kažkas plumptelėjo žemėn. Pliauska, jis susirado domkratą. O gal ir nieko, padangos šiais laikais nepigios, bet su kuo atsuka

varžtus?

- Galia, - bakstelėjo koja išriestą užpakalį Gerda, - kelkis, padarysi šimtą.

Ji atsigavo. Prisimerkusi nuo šviesos, nusiražė. Putnus veidas, nutinkuotas pigia kosmetika, glūdėjo tarsi po gumine kauke. Sutinusi nuo gėrimo. Chroniava boba. Ji pažvelgė į Bruką, paskui į skaisčiai spindintį butelį ir nagais persibraukė lyg šiaudus styrančius plaukus.

- Rūkyti yra?..

Storas, krūtininis balsas. Brukas atkišo pakelį.

- O, bachuras forenskas rūko, - sugraibstė vieną cigaretę pageltusiais nuo nikotino pirštais. - Iš kur čia tokių blatnų padavė?

- Nesikabinėk, Galia, svajakas, kartu su Kalina sėdėjo.

- Iš snukio neatrodo.

Brukiui kilo siutas. Norėjosi atlapoti marškinius ir parodyti tai šiaudinei lėlei dar Veliučionių specialiojoje mokykloje ištaturuotą krūtinę, bet Gerda tarsi už jį kalbėjo:

- Uždaryk kakarinę. Neišsipagiriojai turbūt. Sėsk, ko ten ieškai?..

- Kur degtukai?

Brukas surado kišenėje žiebtuvėlį. Mažytis, lengvas, liepsnelė blūkteli nuo menkausio spragtelėjimo. Rado... Vienam inteligentiškos išvaizdos vyrui autobusų stoties tualete pylė į dantis, atėmė diplomatą ir nupūtė savais keliais. Va ten, tarp popierių, ir aptiko šį dailų žiebtuvėlį. Galia kandžiai šyptelėjo, lyg sakydama, jog ir šis prašmatnus daikčiukas ją erzina, bet liepsnelė keliavo prie cigaretės. Irgi iš to paties diplomato.

Prie durų stovėjo kibiras su vandeniu. Gerda, pasėmęs vandens, prateliūskavo stiklinę, bet ši kaip buvo, taip ir liko tarsi ne iš gryo stiklo. Brukas atkimšo butelį.

- Padarysim po glotkę ir eisim miegoti, - lyg su savimi kalbėjosi varganos lūšnos šeimininkas. - Chu, atsigaus dūšia. Pabazarinsime apie gyvenimą.

Galia atsitempė kėdę. Atsisėdo, sukeitė neaiškių dėmių išmuštas kojas. Blauzdos lyg vandenyje išmirkusios, apžėlusios gyvplaukiais. Pasitaisė džemperio rankovę, paslėpė riešą, ant kurio matėsi randeliai. Skustuvo žymės. Matyt, kažkada kvailiojo, norėdama persipjauti venas. Ne jau iš meilės?..

- Tai kaip man vadinti šitą pacaną? - išpūtė dūmus.

- Eėė... Kaip ten, pamiršau, - mykstelėjo Gerda. Kliuksintis stiklinėje skystis atėmė atmintį. - Kaip sakė Kalina?

Brukas pasimuistė:

- Galite mane vadinti Vaiku. Tokią kličkę turėjau Lukiškėse.

- Vaikas, - lyg kažką prisimindama tarė moteris ir stvėrė nuo stalo pripiltą stiklinę. - Gerai, Vaikas, į tavo sveikatą ir kad šachta nedegtų...

Brukas suprato, jog šiaudinė baidyklė maivosi, stengdamasi nuduoti, kad jos gyvenimiška patirtis ne ką mažiau įspūdinga nei bet kokio kito vyrioko, pabuvusio tokioje baugioje vietoje kaip kalėjimas. Todėl jautėsi sava ir lygiateise sugėrove.

Pokalbis apie gyvenimą nesimezgė. Galia gaudė kiekvieną žodį ir vis kvaknojo. Net krūtinė liūlėjo. Nuo degtinės jos akys įgavo čigoniško blizgesio, ir kai paburkusiose lūpose atsirasdavo kažkas panašaus į šypseną, ji tarsi blyksteldavo tolimos jaunystės grožiu. Paprastai visos moterys, kurios galų gale prasigeria, praeityje būna buvusios gražios,

išvaizda kerėdavusios vyrus, tačiau degtinė pražūtingai sunaikina viską.

- Gera arielka, - gyrė Gerda, po pirmo gurkšnio šokęs pjaustyti duoną. - Reikia zakusono. Kažkur dar lašinių buvo...

Galia gėrė grakščiai. Daug reikšmės teikė šiam ritualui. Atsilošdavo, kaklo oda išsilygindavo, išnykdavo pagurklis. Nutaisydavo nekaltos, troškuliui abejingos damos miną. Žaismingai tiesdavo ranką, lyg mūvėdama baltą pirštinaitę. Tada keldavo stiklinę prie burnos. Paliesdavo lūpomis stiklinės kraštelį tarsi bučiuodama ir gerdavo mažais gurkšniais lyg vaistus. Kai kas tai vadina saikingu gėrimu.

Brukis maukė neužkąsdamas. Labai jau nepatraukliai atrodė iš spintelės išimti lašiniai. Praradę kvapą ir gelstelėję, kaip drobė, kuria buvo užklotas čiužinys.

Ar jis ketina čia pasilikti? Žinoma, ne. Vienam geriau. Juk neblogai išsiilsėdavo ir katilinėje. Šilta, net dušas yra, ir nosies neriečia joks nemalonus kvapas. Vėliau kaip nors paaiškins Kalinai, kad neįsižeistų nei jis, nei Gerda, kuris, kaip spėjo nugirsti, buvo teistas keturis kartus, ir vis už šūdą nieką: kam peiliu bakstelėjo, kam užtvojo, žodžiu, pylė metelius kalėjime be jokios naudos. Vien už aikštingą būdą.

Ir betūnant toje sąvartyno pilkumoje vaikinuką suėmė dosnumas. Gailu žiūrėti į tuos lašinius ir klausytis godaus čiaujimo. Įkišo ranką į striukės kišenę ir pinigų pluoštelį padalijo pusiau. Išvydęs juos, Gerda šūktelėjo nustebę:

- Kas čia per fokusai? Ne, ne... Aš ne koks žlobas, kad imčiau iš tavęs pinigus. Gyvenk, yra čia dar vienas kambarys, ant salkų irgi vietos per akis. Nereikia, Vaikas, man tavo šaibų. Juk draugiškai, kaip Kalina sakė...

- Būtent, Gerda, - nepasidavė Brukis. - Man šiandien gerai, o ryt gali būti chujovai. Tada ir ateisiu.

- A, nu jeigu teip...

- Televizorių... Televizorių nusipirk, - sučirškė Galia. - Vo tai atėjusi spoksok į plikas sienas. Gyveni kaip ubagas, mokykis iš jaunų.

- Kaip ubagas! - lyg srovės pakratytas pašoko Gerda. - Atsivelki kaip žertva, su visais mužikais nusikrušusi!..

- Ne su visais, ne su visais!..

Jis užsimojo ranka it liže, bet Brukis greitai įlindo į tarpą.

- Neimk tu į galvą, ką bobos šneka, - ramino virpantį Gerdą. - Teloja ką nori. Juk girta.

- Televizoriaus užsimanė, šūdė, - bambėjo šis. - Televizoriaus...

Ir staiga šoko prie krosnelės. Kaip pasiutęs sumosavo kaulėta ranka:

- Ateik čia. Migom!..

- Kas tau yr?.. - ji stengėsi neužkabinti jo nė akies krašteliu.

Brukis žiūrėjo čia į vieną, čia į kitą, o Gerda neatlyžo. Nusileis jis mat bobai...

- Galia, aiškiai pasakiau, ateini čia!

Ji atsistojo ir dūšaudama priėjo. Buvo pasiruošusi atsiprašyti, bet kieti pirštai pastvėrė už minkštučio sprando ir prilenkė prie krosnelės. Laisva ranka atšovė ugniakuro dureles.

- Va, va tavo televizorius. Gali veizėti kiek nori, vis tą patį šūdą rodo, - grūdo jos galvą į žiojėjančią angą, bet ji taip užklykė, kad aplink pakilo pelenų debesys.

To pakako, kad Gerda paleistų visaip besispyriojančią moteriškę. Tarėsi gerai ją pamokęs už išsišokimą svečio akivaizdoje, todėl jau ramiau barė: